

Herning
Kommune

Natur og Grønne områder
Rådhuset, Torvet 5
7400 Herning
Tlf.: 9628 2828

ngodb@herning.dk
www.herning.dk

Kontaktperson:
Dagmar Hedvig Fog Bjerre

Dato: 15. august 2022

Væsentlighedsvurdering af nyt regulativ for Abild Å

Indledning

Herning Kommune ønsker at vedtage et forslag til nyt regulativ for den 7742 meter lang strækning af Abild Å som er beliggende i Herning Kommune. Regulativstrækningen har udløb i Vorgod Å som løber i Skjern Å i Natura 2000 området Skjern Å (N68). Herning Kommune har derfor udarbejdet en Natura 2000-væsentlighedsvurdering af projektets mulige påvirkninger af naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for dette Natura 2000-område, N68. Desuden vurderes de potentielle påvirkninger af bilag IV-arter, herunder arternes yngle- og rasteområder, ligesom en mulig påvirkning af målsatte vandområder vurderes. Regulativstrækningen er på hele sin strækning beliggende i vandområdet o8688, der er målsat med god økologisk tilstand.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter. I henhold til bekendtgørelsen skal der, før der træffes afgørelse, foretages en vurdering af, om regulativet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Herning Kommune foretager derfor en vurdering af, om regulativet for Abild Å kan medføre væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områder. Hvis det er tilfældet, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af regulativets virkning på området. En eventuel konsekvensvurdering skal inddrage Natura 2000-planernes og vandområdeplanens målsætning og retningslinjer, idet indsatsplanen ikke må være til hindre for gennemførelse af planerne.

Regulativ forslaget bestemmelser

Regulativforslaget for Abild Å danner grundlaget for administration af Abild Å på strækningen af Abild Å beliggende i Herning Kommune st 0-7742. Regulativforslaget lægger op til en forsættelse af de nuværende vedligeholdelsesbestemmelser. Der foretages en årlig manuel grødeskæring i perioden 1. juni til 15. oktober, og oprensning kan iværksættes, hvis det beregnede vandspejl ud fra en kontrol opmåling ligger 10 cm højere end det beregnede vandspejl for den teoretiske skikkelse.

Vurdering af mulig påvirkning af habitatområdets naturtyper

Nærmeste Natura 2000-område er Skjern Å (N68), som ligger ca. 15 km fra regulativstrækningen af Åbild Å i fugleflugt og ca 20 km ad vandvej. Skjern Å er udpeget til habitatområde (H61).

Udpegningen er sket på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 61		
Naturtyper:	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Grøn kølleguldsmed (1037)	Havlampret (1095)
	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Laks (1106)	Damflagermus (1318)
	Odder (1355)	Vandranke (1831)

Tabel 1

I tabel 2 er habitatnaturtyperne på udpegningsgrundlagene oplistet, det fremgår derudover af tabellen om Åbild Å er i hydrologisk forbindelse med naturtyperne.

Naturtype	Hydrologi
Vandløb	Ja
Søbred med småurter	Nej
Brunvandet sø	Nej
Næringsrig Sø	Nej
Kransnålalge-sø	Nej
Tidvis våd eng	Nej
Rigkær	Nej
Elle- og Askeskov	Nej
Skovbevokset tørvemose	Nej
Våd hede	Nej
Tør hede	Nej
Surt overdrev	Nej
Hængesæk	Nej
Kildevæld	Nej

Tabel 2

I følgende afsnit vurderes det om regulativforslaget kan medføre en væsentlig påvirkning af bevaringsstatus for de naturtyper, som er på udpegningsgrundlaget.

Vandløb med vandplanter (3260)

Det nye regulativ fastsætter som det tidligere regulativ rammerne for en årlig grødeskæring. Konkret vil en grødeskæring opstrøms et habitatområdet kunne medføre drivende grøde og en midlertidig påvirkning med re-suspenderet sediment til habitatområdet, men da der fra den nederste del af regulativstrækningen og til habitatområdet er ca 20 km vurderes dette ikke at nå til habitatområdet og dermed kan det afvise at have en væsentlig påvirkning af habitatområdet.

Det forventes, at der kan være en kortvarig re-suspension og spredning af sediment, mens arbejdet står på. Vandløb udgør et dynamisk system, hvor der jævnligt sker transport af suspenderet materiale ved høje vandføringer. En mindre, midlertidig sedimentspredning, som følge af grødeskæring vurderes således ikke at kunne medføre en væsentlig påvirkning af vandløbskvaliteten nedstrøms grødeskæringen. Naturtypen vandløb med vandplanter, 3260, nedstrøms vurderes at være robust overfor en eventuel kortvarig lyssvækkelse, og mængden af suspenderet stof vil være så lille, at der ikke kan ske en væsentlig overlejring af vandplanter. Påvirkningen vil kun medføre en lokal og midlertidig forringelse af lysforholdene, som vurderes at være ubetydelig for vandløbets planter.

På den baggrund vurderes regulativforslaget ikke have en væsentlig påvirkning på naturtypen "vandløb med vandplanter". Det samlede areal og tilstanden af naturtypen vurderes ikke at blive påvirket væsentligt og naturtypen vandløb med vandplanter hindres ikke i at opnå gunstig bevaringsstatus.

Øvrige naturtyper:

De øvrige naturtyper vurderes at være beliggende uden tilknytning til Abild Å, og uden risiko for at blive påvirket som følge af vedtagelse af regulativforslaget.

Vurdering af mulig påvirkning af habitatområdets arter og bilag IV arter

I følgende afsnit vurderes det om regulativforslaget kan medføre en væsentlig påvirkning af bevaringsstatus for de arter, som er på udpegningsgrundlaget samt de bilag IV arter som på baggrund af artsovervågningsrapporterne (Søgaard, et al., 2013; Søgaard, et al., 2016) vurderes potentielt at kunne forekomme i eller nær projektområdet, hvis der findes egnede habitater. Det drejer sig om følgende bilag IV arter: Odder, stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø, bæklampret samt grøn kølleguldsmed.

Art	Fund i/nær Abild Å	Relevans
Bæklampret	Nej	Ja
Havlampret	Nej	Ja
Flodlampret	Nej	Ja
Grøn kølleguldsmed	Nej	Ja
Bæver	Nej	Ja
Odder	Ja	Ja
Laks	Nej	Ja
Spidssnudet frø	Ja	Nej
Ulv	Ja	Nej
Vandranke	Nej	Nej
Stor vandsalamander	Nej	Nej
Løgfrø	Nej	Nej

Tabel 3

Bæklampret, havlampret, flodlampret.

Der er ikke fundet lampretter på regulativstrækningen, men særligt bæklampretten er vidt udbredt og almindelig i danske vandløb. Bæklampret lever hele sit liv i vandløb, hvor den lever af fint organisk materiale og alger. Gyfningen foregår på vandløbsbunden, hvor der er sand og grus. Bæklampretten graver sine æg ned i sandet mellem større sten, hvorefter æggene klækker og larverne lader sig drive nedstrøms til de når egnede opvækstområder med langsomt strømmende vand over områder med fint, sandholdigt mudder med højt indhold af organisk materiale. Her lever larven som filtrator nedgravet i den øvre del af sedimentet, hvor der er sand eller fint sediment med højt indhold af organiske stoffer. Efter 3-8 år bliver den kønsmoden, hvorefter den svømmer opstrøms til egnede gydeområder.

I regulativforslaget lægges der op til at forsætte praksis med en årlig manuel grødeskæring. Manuel strømrendeskæring med le 1 gang årligt på strækningen vurderes at være skånsom mod vandløbsbunden, men kan medføre en forstyrrelse og omlægning af vandløbsbunden, som kan medføre drift af lampretlarver nedstrøms. Da der vurderes at være egnede levesteder nedstrøms, kan manuel strømrendeskæring afvises at medføre en væsentlig påvirkning af bestanden af lampretter.

Strækningen som det nye regulativ fastsætter grødeskæring, er så forholdsmeæssigt lille sammenlignet med det samlede habitat for lampretter i Skjern Å-systemet, og ud fra bæklamprettens habitatpræferencer og livscyklus, som vurderes at være den lampret art der med størst sandsynlighed kunne leve på strækningen, vurderes vedligeholdelsespraksissen ikke at have en negativ indflydelse på de tre lampretarter.

Grøn kølleguldsmed

Det vurderes at Abild Å ikke rummer egnede yngleområder for arten, da larverne fortrinsvist lever nedgravet i bunden af vandløbene i en stenet og sandet bund, hvor der kun er lidt undervandsvegetation og hvor der er hurtigt strømmende vand. Voksne individer kan potentielt findes flyvende langs Abild Å, men i dette livsstadie er arten ikke følsom overfor den påvirkning som regulativet medfører på vandløbet.

Bæver

Der er ikke registreret bæver ved Abild Å. Området langs Abild Å er relativt uforstyrret og rummer vandløbsnære skovarealer, og strækningen vurderes at rumme egnet yngle- og rastekområde for bæver.

En midlertidig forstyrrelse af bæver som følge af støj og færdsel i forbindelse med grødeskæringsarbejdet vil være begrænset, da bævere også primært er nataktive og arbejdet udføres i dagtimerne. Eventuelle dagaktive bævere i området har mulighed for midlertidigt at søge opstrøms eller nedstrøms under arbejdet, hvis de forstyrres.

Regulativet vil derfor ikke påvirke områdets økologiske funktionalitet for bæver.

Odder

Der er registreret odder ved Abild Å.

Regulativændringen medfører ikke en væsentlig påvirkning af vandløb som naturtype eller vandløbsnære naturtyper, og dermed vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af odderens levesteder. I forbindelse med grødeskæring kan der være en potentiel midlertidig forstyrrelse eller påvirkning af bestande og levesteder for odder.

Forstyrrelse som følge af støj og færdsel i forbindelse med grødeskæringsarbejdet på odder, der forekommer i og omkring Abild Å, vil være begrænset, da odder primært er nataktive og arbejdet udføres i dagtimerne. Eventuelle dagaktive oddere i området har mulighed for midlertidigt at søge opstrøms eller nedstrøms under arbejdet, hvis de forstyrres.

En væsentlig påvirkning af odder ellers artens bevaringsstatus kan derfor udelukkes.

Laks

I forbindelse med udarbejdelsen af "Plan for fiskepleje i Skjern Å" har DTU Aqua foretaget elfiske undersøgelser på tre stationer på regulativstrækningen, der blev ikke fanget laks på nogen af stationerne. Abild Å fremstår med overvejende sandet bund og okkerpåvirket, grad. Derudover er der på strækningen etableret to okkerbassiner hvor passage for fisk skal ske gennem dem. På baggrund af elfiske undersøgelsen udført af DTU Aqua og de fysiske forhold vurderes vandløbets fysiske forhold at være den begrænsende faktor for laks. I regulativforslaget lægges op til en forsættelse af den nuværende vedligeholdelse med en årlig manuel grødeskæring, dette vurderes at være den mest skånsomme grødeskæringsmetode og det vurderes derfor at det ikke vil påvirke artens bevaringsstatus skulle enkelte individer svømme op i vandløbet.

Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er fundet i et enkelt vandhul nær Abild Å. Arten har dog ingen yngle- og rastekområder langs strømmende vand. Regulativet vil derfor ikke påvirke områdets økologiske funktionalitet for spidssnudet frø.

Ulv

Der er ikke registreret ulv ved Abild Å. Jævnfør habitatvejledningen (Miljøstyrelsen, 2020b) er spontane og tilfældige forekomster af arter i områder, der ikke regelmæssigt udnyttes af arten, f.eks. strejfer af bilag IV-arter fra andre lande, som udgangspunkt ikke omfattes af be-

skyttelsen, medmindre der er tale om individer i en bestand, hvis lokale udbredelsesområde krydser landegrænser.

Desuden er arten eller dens primære fødegrundlag ikke afhængig af vandløb som yngle- eller rasteområde, vurderes det, at regulativet ikke vil påvirke områdets økologiske funktionalitet for ulv.

Vandranke

Der er ikke observeret vandranke i vandløbet, grundet vandløbets fysiske forhold og artens krav til levesteder vurderes det ikke at vandranke vil kunne leve i Abild Å. Skulle vandranke alligevel indfinde sig i vandløbet vil den kunne undlades at skæres da grødeskæringen foretages manuelt og det derfor er muligt at skære selektivt. Der vurderes derfor ikke at regulativforslaget vil kunne påvirke artens bevaringsstatus.

Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er ikke registreret ved Abild Å. Da stor vandsalamander, hverken i padde- eller larvestadiet, lever langs strømmende vand, vurderes det, at regulativet vil ikke vil påvirke områdets økologiske funktionalitet for arten.

Løgfrø

Løgfrø er ikke registreret ved Abild Å. Da arten hverken i padde- eller larvestadiet, lever langs strømmende vand, vurderes det, at regulativet vil ikke vil påvirke områdets økologiske funktionalitet for løgfrø.

Vurdering af mulig påvirkning af målsatte vandområder:

Regulativet fastsætter rammerne for grødeskæring og oprensning indenfor hele vandområde o8688.

Målopfyldelse

Da vandområdet ikke har målopfyldelse, må myndigheden i medfør af vandrammedirektivet og indsatsbekendtgørelsens § 8, stk 3 ikke at træffe en afgørelse, som kan medføre en forringelse af tilstanden for et vandløb eller være til hinder for, at det fastsatte miljømål nås.

Fisk

Vandområde o8688 har i dag dårlig tilstand for fisk, og lever derfor ikke op til målsætningen. Der er ifølge DTU Aqua's "Plan for fiskepleje i Skjern Å" på regulativstrækningen i Abild Å observeret overvejende sandet bund og samt okkerpåvirkning i større eller mindre grad. Derudover er der på strækningen etableret to okkerbassiner hvor passage for fisk skal ske gennem dem. Derved vurderes det, at fiskebestanden på regulativstrækningen i dag i høj grad er begrænset af de dårlige fysiske og kemiske forhold, og at grødeskæring ikke er bestemmende for målopfyldelse for fisk.

Smådyr

Da okkerpåvirkning er udbredt på strækningen, kan dette forhold være medvirkende til at fastholde en moderat økologisk tilstand for smådyr. Det vurderes, at de fysiske forhold er bestemmende for hvilke smådyr som kan indfinde sig på strækningen. Regulativforslaget vurderes på den baggrund ikke at påvirke muligheden for målopfyldelse for smådyr.

Makrofytter

Bestemmelserne om grødeskæring i regulativforslaget er en videreførelse af tidligere praksis. Den eksisterende vedligeholdelse videreføres med en årlig grødeskæring på strækningen.

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af regulativforslaget foretaget en kortlægning af vandplanter på regulativstrækningen, på baggrund af denne kortlægning vurderes der at være moderat tilstand for makrofytter, og der er dermed ikke målopfyldelse.

I rapporten "Faglig udredning om grødeskæring i vandløb" udarbejdet af DCE, fremgår det at mere end en årlig grødeskæring vil øge risikoen for ikke at kunne opnå målopfyldelse. Da der i regulativforslaget kun lægges op til en årlig grødeskæring og denne samtidig foretages manuelt, hvilket regnes som en mere skånsom metode end maskinel skæring vurderes det, at en fastholdelse af den hidtidige praksis for grødeskæring ikke vil være til hinder for målopfyldelse for makrofytter for vandområde Abild Å (o8688), men at de fysiske forhold herunder okkerpåvirkning kan være en begrænsende faktor.

Kumulative effekter

Der er ikke kendskab til eventuelle kumulative effekter, som kan have en påvirkning på vandområdeforekomsten o8688.

Konklusion

Bestemmelserne i planen kan udelukkes at medføre en væsentlig påvirkning af habitatnaturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for habitatområderne H61, eller bevaringsmålsætninger for disse.

For de bilag IV-arter, som potentielt kan træffes nær projektområdet vurderes det, at områdets økologiske funktionalitet vil kunne opretholdes, og dermed indebærer planen heller ikke en beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- og rasteområder for disse arter i deres naturlige udbredelsesområder.

Det vurderes yderlig, at vedtagelse af regulativforslaget ikke vil være til hinder for at der kan opnås målopfyldelse for vandområdeforekomsten o8688 i Abild Å.